

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Информационна агенция Фокус

✓ Пресконференция на тема „Ограничаване и превенция на неформалната икономика в България като възможност за стимулиране на растежа и заетостта“ ще се проведе на 29 април

В сряда, 29 април от 11.00 часа в заседателната зала на Икономическия и социален съвет (ИСС) ще се състои пресконференция, на която ще бъде представена приетото от пленарната сесия на 20 април 2015 г. становище на тема: „Ограничаване и превенция на неформалната икономика в България като възможност за стимулиране на растежа и заетостта“. Това съобщиха от пресцентъра на Икономическия и социален съвет.

На пресконференцията ще присъстват: проф. д-р Лалко Дулевски – председател на ИСС, Пламен Димитров - докладчик по становището, президент на КНСБ, член на ИСС от група II – синдикати, председател на комисията по „Труда, доходите, жизненото равнище и индустриални отношения“ ; Васил Велев - докладчик по становището, член на ИСС от група I - работодатели, председател на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България

Документът е разработен по инициатива на ИСС, с което се продължава работата на институцията в посока намаляване на неформалната икономика и ограничаване на щетите от нея. В становището са направени редица констатации за състоянието на неформалната икономика, анализират се тенденции и се цитират данни от изследвания. В становището се предлагат краткосрочни и средносрочни политики и мерки за превенция и преход на неформалната икономика към официална.

Вестник Сега

✓ Скандалният закон за адвокатурата губи парламентарна подкрепа

Противоречивият проект за нов Закон за адвокатурата, изработен от Висшия адвокатски съвет (ВАС), започна да губи подкрепа и сред вносителите си. Това ясно се видя вчера на среща между работодатели, заинтересовани съсловни организации и депутати от Патриотичния фронт, които обявиха, че имат сериозни възражения срещу приемането му. Законопроектът все още не е разгледан в правната комисия на НС, тъй като членовете ѝ се колебаят как и дали да продължат работата по него.

Депутатът от ПФ Емил Димитров-Ревизоро заяви, че лично той ще оттегли подписа си на вносител, ако законът стигне до пленарната зала. "2-3 адвокатски колегии са създали впечатление сред другите в страната, че в парламента има толкова много юристи и адвокати, че са втора по големина ПГ", обясни той упоритият натиск на ВАС да се приеме законът. Като особено тежък недостатък на проекта той открил предложението да им се дадат правомощия, с които до момента разполагат единствено нотариусите. "Сега нотариусите са 600 и престъпленията при тях са единични случаи. Представете си какво ще стане, ако броят им се увеличи с 14 хиляди, колкото са адвокатите", аргументира се той. Колегите му от ПФ го подкрепиха и нарекоха законопроекта "антиконституционен" и "лобистки".

Позицията на работодателите остава твърдо "против". "Този закон е написан от хора, които ги мързи да работят и искат да станат служебно богати", бе категоричен шефът на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Вестник 24 часа

✓ Рекорд: 8,1 млрд. лв. платени за пенсии

Рекордните 8,1 млрд. лв. е изплатил за пенсии през миналата година Националният осигурителен институт, сочат данните за бюджетните показатели на НОИ от 2010 г. насам.

За последните 4 г. разходите за пенсии на НОИ са се увеличили с 1,1 млрд. лв. През 2010 г. са платени 6,981 млрд. лв. Увеличението през миналата година пък е с близо 400 млн. лв. спрямо платените през 2013 г. пари.

Пенсиите, платени от НОИ, са 9,9% от произведения в страната брутен вътрешен продукт, показват още данните на НОИ. С 50,27 лв. се е увеличил размерът на средната пенсия за осигурителен стаж и възраст в последните 4 г. През 2010 г. средната пенсия е била 284,14 лв., а през миналата година е достигнала 334,41 лв. - спрямо 2013 г. увеличението е 16 лв. Най-малко е нарастването при минималната пенсия, която за 4 г. се е увеличила с 16 лв. При тавана повишението е със 105 лв.

В същото време средният осигурителен доход в страната се е увеличил два пъти повече от размера на пенсиите - със 113,01 лв. През 2010 г. осигуровки са плащани средно върху 570,33 лв., а през 2014 г. - върху 683,34 лв. Още по-голям е ръстът на средната работна заплата - от 647 лв. за 2010 г. тя е стигнала 828 лв. през м.г.

Въпреки разминаването в темпа на нарастване през 2014 г. пенсиите са започнали да догонват заплатите, показват данните на НОИ. Средната пенсия спрямо средната заплата през 2014 г. е била 37,4% - увеличение с един процент спрямо 2013 г. През 2010 г. обаче пенсията е била в размер на 40,7% от средната заплата.

През последната година се наблюдава и намаляване на броя пенсионери, които 100 работещи българи издържат. През 2013 г. 100 души осигуряваха пенсията на 80,4 възрастни хора, а през миналата година съотношението е паднало до 79,8%. Причината е в увеличението на осигурените българи до 2 735 101 души и намалението на пенсионерите до 2 181 896 души. Общите разходи на НОИ през 2014 г. са били 9,4 млрд. лв. - 11,4% от brutния вътрешен продукт, което също е рекорд. Съпоставка с приходите на осигурителния институт пък показва, че НОИ не успява да покрие дори половината от разходите си с осигурителните вноски. От осигуровки през 2014 г. са събрани 4,5 млрд. лв., а държавата е довнесла в НОИ 4,9 млрд. лв.

Вестник Труд

✓ По-високи пенсии, ама друг път

“Целта на промените е да се засили финансовата независимост на пенсионната система от държавния бюджет и да се създадат възможности за увеличаване на пенсиите”, обича да повтаря социалният министър Ивайло Калфин при представянето на пенсионната реформа. “Работим за хората, другото не е важно”, гарантира редом с него министърът на финансите Владислав Горанов. Послания, достойни за всеки оратор на предизборен митинг.

Розови обещания за високи пенсии има и в законопроекта на социалното министерство за промени в пенсионноосигурителната система. Предвижда се например коефициентът за всяка година стаж в пенсионната формула да се увеличи от 1,1 на 1,5 - плавно до 2026 г. Това би повишило пенсиите с впечатляващите 40%. За съжаление изпълнението е обвързано с твърде разтегливата уговорка “при възможност на бюджета”. Елементарната сметка показва, че повишението на коефициента с 0,1 би вдигнало пенсиите с близо 10%. Годишният разход за плащането им би набъбнал с около 800 млн. лв., които се равняват приблизително на 1% от БВП на България. Откъде ще дойдат тези пари - отговор няма.

Вместо това социалният министър Ивайло Калфин представи поредица примери, илюстриращи колко високи пенсии ще вземат хората благодарение на реформата. Като например, че мъж на 51 години, който се осигурява върху 1200 лв., през 2029 г. ще получи 1300 лв. пенсия. Само дето подобен розов сценарий би се случил при дългосрочен ръст на доходите, за което основна заслуга ще има икономическото развитие, а не промените в осигурителната система.

За разлика от очертаното светло далечно бъдеще в близките 2-3 години пенсиите явно ще кретат с по няколко лева нагоре. Поне така става ясно от Средносрочната бюджетна прогноза на Министерството на финансите за периода 2016-2018 г., която беше одобрена от правителството миналата седмица. В документа се предвижда скромен годишен ръст между 2% и 3% в следващите 3 години. Това прави средно годишно увеличение на пенсиите с десетина лева.

Нещо повече, очакванията са, че в краткосрочен план държавният бюджет ще е на червено. Тоест правителството няма да разполага с излишък, с който да финансира извънредно увеличение на парите за старост. В същото време ръстът на икономиката ще е под 2%. Според анализаторите това няма да доведе до значително увеличение на заетостта, а оттам и на приходите от осигуровки. На фона на подобна прогноза обещанията за високи пенсии звучат като култовата филмова реплика “Татко ще ми купи колело, ама друг път”.

Предвиденото плавно увеличение на осигуровките за пенсия и безработица, чийто старт беше отложен за 2017 г. под натиска на бизнеса, със сигурност няма да закърпи продънения джоб на държавното обществено осигуряване. Спорно е и дали мярката ще се приложи изобщо, след като в одобрената от правителството бюджетната прогноза подобен ход не се предвижда. В същото време се предлага отмяна на планираното в закона увеличение на вноската за универсален

пенсионен фонд от 5 на 7 на сто. А това би увеличило натрупванията в индивидуалните партии за втора пенсия и би намалило публичните разходи за пенсии в бъдеще, което поне на хартия е сред целите на реформата.

Вместо да стимулират личното спестяване и да решат отдавна наболелите проблеми в дейността на пенсионните фондове, управляващите положили всички усилия, за да убедят хората, че частните дружества не управляват парите им добре и че ако се осигуряват само в НОИ, ще получат по-висока пенсия. Създадена беше извънредна парламентарна комисия за проверка на финансовото състояние на фондовете, която след близо 2 месеца заседания не излезе с нито едно конкретно предложение за законодателна промяна. Нито за исканото от години намаляване на удържаните от фондовете такси, което би увеличило спестяванията за пенсия. Нито за решаването на проблема със задържането на осигуровки за над 100 млн. лв. от НАП, които с години не се разпределят по сметките на работещите. Подобни мерки липсват и в законопроекта на социалното министерство, въпреки че точно тези стъпки ще повлияят пряко за увеличаването на пенсиите. За санкции срещу некоректни работодатели, които с години начисляват, но не плащат дължимите осигуровки, също няма нито дума. Вместо да се борят със сивата икономика, управляващите се поддадоха на натиска на синдикатите и планират да разпрострат т. нар. право на свободен избор за осигуряване и сред работещите първа и втора категория труд (миньори, химици, машинисти, шофьори в градския транспорт). Сега те задължително имат вноски за ранна пенсия в частен професионален фонд. Според данни на дружествата едва 14% от тях имат редовни вноски, което е основната причина за недостатъчните натрупвания за прилична пенсия. Логично е при това положение повечето категорични работници да прехвърлят парите от частните си сметки в НОИ, с което ще си гарантират висока държавна пенсия. В краткосрочен план това ще увеличи приходите в общественото осигуряване, но само докато тези хора не се пенсионират.

Когато не могат да се повишат приходите, остава вариантът да се затегнат разходите. Проектът на правителството предвижда възрастта за пенсия за мъже и жени да започне да се увеличава с по 2 месеца на година. Крайната цел е да стигне 65 години и за двата пола през 2037 г. Идеята на социалния министър Ивайло Калфин е, че плавно увеличение ще е достатъчно поносимо и няма да предизвика желание за промяна у следващите управляващи. Проблемът е в това, че демографската картина у нас се влошава с бързи темпове и не търпи плахи реформи. Още повече че през тази и миналата година нарастването на възрастта беше спряно. По данни на НСИ през 2014 г. на всеки 100 души в предпенсионна възраст (60-64 години) се падат по едва 62-ма души между 15 и 19 години. Като се добави високата безработица сред младежите, става ясно, че са нужни смели решения, а не желание да се угоди на всички. В противен случай скоро пенсионерите ще станат повече от работещите, а тогава предизвикателството ще е не в увеличението, а в плащането на пенсиите.

По същия начин стои и проблемът с въвеждането на пенсионна възраст за военни и полицаи. След дълги колебания социалното министерство се престаши да постави границата от 52 години и 10 месеца. Паралелно с това униформените получиха право да се пенсионират, без да напускат служба и да вземат пенсия и заплата едновременно. Със сигурност така пенсионерите сред тях не само че няма да намалеят, но ще се увеличат. Но явно и в осигурителната система някои хора са по-равни от другите, които пак ще гледат високите пенсии през крив макарон.

През 2026 г. пенсиите трябва да скочат с 40%, но не е ясно откъде ще дойдат парите

[Вестник Сега](#)

✓ 37 хил. младежи ще се обучават и работят с европейски пари

181 млн. лв. от Брюксел ще бъдат осигурени до края на юни

Близо 37 хил. млади безработни до 29 г. ще могат да се обучават и да работят с финансиране по три мерки от ОП "Развитие на човешките ресурси", които се очаква да стартират от юни. Те ще продължат да действат в следващите 2-3 години. Общият бюджет на трите програми е 181 млн. лв. Това означава, че заетостта и обучението на един млад човек ще струва на европейския данъкоплатец по 4892 лв. От социалното министерство обаче са против ефективността на програмите да се мери по този начин с подобни сметки, защото обучението например са с различен срок, сложност и пр. Краткосрочното обучение на човек струва на програмата около 40-50 лв., а когато става дума за дългосрочно до 7-9 месеца - сумата стига 1000 лв., обясни наскоро пред "Сега" зам.-министърът на труда Зорница Русинова. Тя е категорична, че целта е да се намали безработицата.

Новите програми, които предстои да бъдат отворени, са "Активни" - 26 млн. лв. за активиране и включване в заетост на младежи до 29 г. - целта е те да се регистрират в бюрата по труда и да бъдат включени в заетост, обучение или върнати в образователната система, обясни зам.-министърът Зорница Русинова. Плановете са тази програма да започне от юни, като продължителността ѝ е до 2017 г. Неправителствени организации, общини, работодатели и др. могат да кандидатстват с проекти за минимум 200 хил. лв. и максимум 391 166 лв. Очаква се да бъдат обхванати 8700 неактивни млади хора от 15 до 29 г. 6500 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/обучение, да получават квалификация или да имат работа, включително като самостоятелно заети лица.

По програмата "Обучения и заетост на младите хора" има най-много пари - 115 млн. лв., но те са планирани до 2018 г. Тук Агенцията по заетостта е бенефициент, а тя ще използва парите, за да осигури обучения на младите и да ги включи в субсидирана заетост. Целта е 23 000 безработни участници от 15 до 29 г. да се включат, а 17 250 след това да бъдат ангажирани. Изискването е да са регистрирани в бюрата по труда. Работодателите ще трябва да заявят конкретни позиции, за да кандидатстват. Очаква се да започне през май.

40 млн. лв. ще бъдат дадени и на фирмите по "Ново работно място 2015". Очаква се 2500 безработни да намерят работа, а други 2500 да получат квалификация. Планът ни е да комбинираме мерки за осигуряване на подходящо обучение, включително и на работното място, с предоставянето на стимули за работодателите за разкриване на нови работни места", каза Русинова.

Вече е отворена и програмата "Младежка заетост" с бюджет от 35 млн. лв. Те са за около 8000 млади хора до 29 г. без опит по специалността им, на които ще им се осигури стажуване или обучение на работно място. Реалното наемане все още не е започнало, а редица одобрени фирми могат да се откажат заради бумашината, сигнализираха депутати. Социалният министър Ивайло Калфин се ангажира да се опрости документацията.

✓ 87% от износителите за САЩ са малки и средни фирми

Малки и средни фирми правят цели 40% от експорта на България за САЩ. Това показва анализ на Европейската комисия. Данните на практика оборват ширещото се мнение, че само големи компании имат достъп до големия и далечен американски пазар. Докладът на ЕК е изготвен заради преговорите по Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТИП) - споразумение между САЩ и ЕС, което трябва да премахне и намали митата, таксите, множеството сертификати и дублиращи се проверки и другите бариери пред бизнеса от двете страни на Океана.

Противниците на ТТИП се опасават, че улесняването на търговията и инвестициите между двете икономически сили ще навреди на малките фирми и ще укрепи властта на големите корпорации. Но Еврокомисията смята, че ефектът ще е обратен и ТТИП ще улесни и насърчи дребния бизнес да разшири географията на пазарите си.

И в момента 88% от всички износители от ЕС за САЩ, или 150 000, са МСП - малки и средни предприятия, като 28% от стойността на експорта се генерира от тях, съобщиха вчера от Института за пазарна икономика (ИПИ), позовавайки се на доклада на ЕК. Специално за България числата са малко по-различни от общите за съюза - 87% от експортърите са МСП, а 40% от обема на българския износ за САЩ се пада на неголеми фирми.

През 2014 г. нашият бизнес е пласирал в САЩ стоки и услуги за 608 млн. лева. От ИПИ посочиха, че статистиката развенчава и друг мит - че продаваме основно суровини и материали. Всъщност 3/4 от експорта ни за Щатите е в сферата на високите технологии. Става дума за лекарства, софтуер, машини, електроника, автокомпоненти и др., поясни Десислава Николова. Тя посочи, че някои мита в момента са огромна спирачка за нашия износ. Ставката за бялото ни сирене например е почти 20%, а суровият тютюн влиза в САЩ с мито над 40 на сто.

ТТИП

До момента ЕС и САЩ са провели 9 кръга преговори по проектоспоразумението ТТИП, съобщи Петър Ганев от ИПИ. Той посочи, че преговарящите от името на ЕС имат ясен мандат и в него не влизат теми като добива на шистов газ и ГМО храни и фуражи. Деветият кръг преговори бе между 20 и 24 април. Когато проектът бъде готов, той ще бъде обсъден в Европарламента и в парламентите на всички държави от ЕС, поясни Ганев.

Основни стокови групи в износа ни за САЩ, 2013 г.

Дял, %

Машини	16.4
Електрическо и електронно оборудване	11.2
Минерални горива, масла	7.6
Тютюн и тютюневи продукти	7.6
Торове	5.8
Мед и медни изделия	4.7

✓ Бели сертификати ще показват колко енергия пестим

Бели сертификати ще показват колко енергия пестят българските домакинства и бизнес. За тях ще могат да кандидатстват както собствениците на големи промишлени обекти, така и граждани от обикновени жилищни сгради. Сертификатите ще се издават от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) и ще се търгуват на Българската фондова борса (БФБ). Най-вероятно това ще е възможно след няколко месеца. Това съобщи вчера директорът на агенцията Ивайло Алексиев при старта на информационната кампания за въвеждане на нови финансови инструменти като белите сертификати. АУЕР работи по проект, финансиран от програма "Конкурентоспособност", свързан с разработването на схема за тяхната продажба.

Според проекта на Закон за енергийната ефективност в схемата за този вид пазар ще участват фирми, които търгуват с големи количества енергия, имат над 10 служители или обемът на дейността им е повече от 3.9 млн. лв. Те ще са задължени да пестят определено количество енергия всяка година. Това може да става чрез поставянето на нова дограма, осветление, икономично отопление и др. По желание ще могат да се включват и жилищни сгради. Когато направят това, ще могат да подадат документи в АУЕР за издаването на бял сертификат. "Ако обаче не успеят да инвестират в подобряване на енергийната си ефективност, те ще трябва да си купят бял сертификат", поясни Красимир Найденов, директор "Координация и управление на енергийната ефективност и възобновяеми източници на енергия" в АУЕР. Дали е постигната икономия ще се удостоверява от фирмите за обследване. "По настоящите цени на тези услуги белите сертификати ще се търгуват минимум за 300 лева, но има възможности и за намаляване на тази цена", каза още Найденов.

По думите му за всяка стока, произведена у нас, е вложена двойно повече енергия, отколкото е средната за ЕС. "Най-големият дял от разходите на домакинствата отива за енергия, а най-малкият - за храна, а и той постоянно намалява", добави той.

ДЕЙНОСТИ

Проектът за въвеждане на схемата за търговия с бели сертификати на АУЕР включва разработването на 50 методики за икономии, обучения, издаване на наръчници, сайт с информация за схемата. Предвижда се и създаването на е-система за

търговия. Стойността на проекта е 5.3 млн. лв. Той се финансира от програмата "Конкурентоспособност" и ще бъде завършен до края на юни.

investor.bg

✓ Вадят списък с актуалните собственици на пенсионните фондове

Законодателни промени ще има за понятието „свързани лица“ и за намаление на таксите, събирани от фондовете, записани в доклада си временната комисия в НС

Списък с актуалните собственици на пенсионните фондове, информация за това кой фонд колко пари за втора пенсия е управлявал и по какъв начин са част от нещата, които ще станат публично известни след публикуването на доклада за работата на временната парламентарна комисия за проучване на състоянието на пенсионните дружества и регулаторната рамка.

Това обяви пред журналисти председателят на комисията Корнелия Нинова, която обобщи изводите на комисията след двумесечната ѝ работа.

На днешното си последно заседание временната комисия за пенсионните фондове одобри доклада си, който влиза в Народното събрание още утре. Предложенията за промени в законодателството ще бъдат формално готови до месец.

Относно информацията за актуалните собственици на фондовете Нинова каза, че до създаването на временната комисия се били ясни собствениците им към 2000-2002 година. Сега по думите ѝ всеки може да види променените собственици на фондовете и как се е движила тази промяна в собствеността през годините.

„Как в годините са се променяли партидите на хората за втора пенсия в универсалните пенсионни фондове – дали са се увеличавали или са намалявали, във всеки фонд по колко са били“, обясни Нинова. Според нея това ще даде възможност на осигурените да направят сравнение между отделните фондове кой какви условия предлага и да направи своя избор.

Комисията излиза с няколко законодателни предложения, коментира Нинова. Тя обобщи, че те са за промяна на таксите, събирани от фондовете, за разширяване обема на понятието „свързани лица“ заради съмнения за такива инвестиции от страна на фондовете, и за казуса със задържаните вноски в НАП.

Комисията няма да предлага с колко да се намалят таксите, това ще бъде политическо решение, потвърди Нинова.

„Оставихме решението на политическите партии, защото има различни политически виждания и предложения. Това решение, както и за прехвърляне на вноските в Сребърния фонд, ще бъдат политически от парламентарните групи“, заяви тя.

Относно понятието "свързани лица" Нинова поясни, че ако досега фондовете са били ограничени да не инвестират в 5-6 юридически лица, сега ще се разшири това понятие и те ще бъдат много повече. Нинова допълни, че има различни предложения за свързаните лица. Те са от три страни – КФН, Асоциацията на пенсионните дружества и определението за свързани лица, което се ползва в Европа. При внасянето на законодателното предложение ще ползваме и трите източника, посочи Нинова.

По казуса със задържането на вноски за втора пенсия в НАП се обмислят законодателни предложения, които да са в посока опростяване на процеса по администриране, който сега е твърде тежък.

„Видяхме забавяне на декларации, елементарни грешки, които водят до това парите да не бъдат придвижвани, декларации, които се бавят с месеци. Този тромав бюрократичен процес в момента води до загуба на доходност заради това, че парите на хората не са в индивидуалните партиди и НАП се възползва от тези средства, тъй като те стоят в държавния бюджет.

Като уточни, че прави политическо изказване, Нинова посочи, че вероятно по този начин НАП отчита повишена събираемост от осигурителните вноски.

По методиката за изчисляване на доходността и спорът дали доходността е положителна или отрицателна Корнелия Нинова коментира, че ще се чака предложението на работната група от експерти на КФН и пенсионните дружества.

„Разбра се, че спорът за доходността е породен от използваните различни методики за изчисление на доходността и от това, че изчисляват за различни периоди“, обясни председателят на комисията. Очакваме да се предложи нова обща методика, която да каже на хората реално колко е доходността от средствата им, вложени във фондовете, и с колко нарастват, посочи Нинова.

КФН и фондовете в рамките на работната група следва да уеднаквят методиките си и в срок до два месеца след публикуването на доклада да излязат с позиция. Временната комисия ще препоръча на КФН до уеднаквяването на методиките да не се обявява реална доходност без обявяване на номинална, реши комисията.

✓ Пряк положителен ефект за износа на България от ТПТИ очакват икономисти

Според анализатори от ИПИ Трансатлантическото споразумение ще увеличи американските инвестиции в страната
Премахването на митата в търговията между САЩ и ЕС ще донесе преки положителни ефекти за българските износители. Това заявиха анализатори от Института за пазарна икономика (ИПИ) на пресконференция за преговорите по Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ/ТТИР).

Според Петър Ганев, старши икономист в Института, преговорите по споразумението няма да приключат тази година, а следващата ще бъдат забавени заради президентските избори в САЩ.

Еврокомисията, заяви Десислава Николова – главен икономист в ИПИ. Ползите се измерват чрез добавения БВП за всяка от двете големи икономики. „Ако тези ползи се пренесат на ниво разполагаем доход на домакинствата, оценките на ЕК са за допълнителни 545 евро за домакинствата в Европа и 645 евро за домакинствата в САЩ. Също така се очаква общият износ да нарасне с 6% за Европа и 8% за САЩ“, заяви Николова.

Икономистът посочи, че друго изследване на германска фондация разглежда два сценария – при единия има частична либерализация с премахнати мита – тогава се очаква доходът на човек от населението да нараства с незначителните 0,27% през следващите години, а в България – с 0,23%. При втория сценарий със значителна либерализация – отпадане на тарифни и нетарифни бариери, се очаква растеж на доходите на европейците с близо 5% на човек, а в България – с 4,83%. Има и критични изследвания към бъдещото споразумение – според австрийска фондация ползите от ТПТИ се надценяват, социалните разходи могат да са значителни, а негативните ефекти се омаловажават, посочи Десислава Николова. Специално за България не са правени академични изследвания, затова за споразумението се коментира, че САЩ ще залееят Европа с ГМО, в у нас ще се добива шистов газ, само големите корпорации ще спечелят, а стандартите за качество на храните и опазване на околната среда ще бъдат намалени, заяви тя.

Десислава Николова заяви, че в ИПИ са направили собствен анализ и оценка какъв би бил ефектът от освобождаването на търговията.

„В Европа и у нас е разпространен митът, че от свободната търговия биха спечелили само големите корпорации. Но виждаме, че в търговията между България и САЩ и между Европа и САЩ участват и големи, и малки компании. Малките, особено в България, имат значителна роля“, каза тя.

88% от всички износители от ЕС към САЩ са малки и средни предприятия (МСП) и те допринасят за 28% от стойността на износа от Европа към Америка, каза икономистът, като пак се позова на данни на ЕК. „За България 87% от всички износители за САЩ са МСП и те генерират 40% от износа ни“, допълни тя.

„САЩ са 19-ият най-голям износен пазар за нас и девети най-значим за страните извън ЕС. Между 2009 и 2013 г. износът за САЩ бележи средногодишен ръст от около 15%. Изнасяме основно машини – компютърни части, електрическо и електронно оборудване, нефтени масла, непреработен тютюн, изкуствени торове, мед и медни изделия, профили и ламарини, столове, чорапи, инструменти, билки, сирене, маслодайни и слънчогледови семена“, каза икономистът. При повечето продукти износът расте, с изключение на тютюна и нефтените масла, където се отчита спад.

Анализаторите са разгледали митата при вноса на български продукти в САЩ. Десислава Николова коментира, че съществена част от износа на България се облага там с двуцифрени мита, например 45% за непреработения тютюн. Около 50% от общия ни експорт за САЩ е с нулево мито – машини, електрическо и медицинско оборудване, торове, мебели и др. Високи са митата за тютюн, сирене, чорапи, фураж и др.

„Изводът е, че премахването на митата между САЩ и страните от ЕС ще донесе преки положителни ефекти за износа на България и това ще е особено осезаемо за тези 40% от експорта, при който митата са високи“, каза Николова.

Според нея тези данни опровергават митовите, че от освобождаването на търговията ще спечелят само големите корпорации, че митата във взаимната търговия са относително ниски и тяхното премахване не би имало особен ефект, и твърдението, че България изнася стоки с ниска добавена стойност, а внася такива с висока добавена стойност.

Близо три четвърти от стоките, които изнасяме за САЩ, са висококонкурентни, допълни икономистът. „Всички ненокурентни продукти, които изнасяме за САЩ, се радват на нулево мито. При непреработения тютюн случаят е обратен – много високо мито от 45%, но висока конкурентоспособност. Затова липсата на облагане ще улесни износа на понискоконкурентни продукти“, допълни Николова.

Освен прекия износ на стоки от България за САЩ, при анализа на ефектите от ТПТИ от ИПИ са отчели и непреките ефекти по линия на т.нар. вериги на предлагането. При тях български фирми доставят материали и компоненти за големи европейски производители. Те пък продават крайните продукти и на американския пазар, което е непряк износ от България за САЩ.

Според анализа на Института непрекият износ на стоки от България за САЩ възлиза на около 200 млн. долара. Ако тази сума се добави към стойността на прекия износ на стоки от България за САЩ, който за 2013 г. е около 400 млн. долара, то целият износ на стоки от България за САЩ достига около 600 млн. долара. Към износа на стоки трябва да се добави и износът на услуги за около 300 млн. долара. Така целият експорт на България към САЩ достига около 900 млн. долара.

Износът на услуги от България за САЩ расте – основно разработката на софтуер бележи истински бум между 2009 и 2013 г. Тук се включват пътуванията и други бизнес услуги – аутсорсинг. Пред услугите обаче има нетарифни ограничения. Затова те са част от преговорите по ТПТИ. Според Николова облекчените условия за износ на услуги от ЕС към САЩ ще открият възможности за износ и на други услуги, който в момента не се осъществява заради високите нетарифни бариери.

От ИПИ отбелязват, че някои от основните износители на стоки и услуги от България за САЩ са американски инвеститори в България. САЩ са деветият най-голям инвеститор в България според данните за преките чужди инвестиции в страната за периода от 1996 до 2014 година. За този период американски компании са инвестирали около 1,5 млрд. евро бруто в България, което представлява 3,4% от всички ПЧИ за периода.

„България е нетен износител. През годините на кризата от 2009 – 2013 вносът на американски стоки намалю, но сега се забелязва бързо възстановяване. През 2013 г. вносът расте с 18%, а през 2014 г. - с 42% и тогава импорът достига 380 млн. долара и САЩ се явява 20-ият по големина вносител и пети след третите страни извън ЕС“, заяви Зорница Славова.

Тя посочи, че от 100 групи продукти, които България внася от САЩ, само осем са с нулево мито. В същото време митата върху някои групи продукти (млечни продукти, яйца, мед, месо, захар) са от порядъка на 40-50%. Планираното премахване или редуциране на митата чрез ТПТИ ще засегне над 40% от директния внос от САЩ в България, изчисляват от ИПИ.

„Ясно е, че премахването на митата ще облекчи стокообмена, ще даде по-голям избор за потребителите и ще намали цените“, заяви Славова.

В анализа на Института се изтъква, че голяма част от американските инвестиции в България са във високи технологии, електроника и компютърни услуги – Microsoft, Tumbleweed, IBM, Hewlett-Packard, АМИС, VMware, Johnson Controls.

През последните години според анализаторите у нас са навлезли и по-малки американски фирми за разработка на софтуер, като част от разработваните продукти се изнасят обратно за САЩ. Тези инвестиции стоят и зад резкия ръст на

износа на компютърни услуги (разработка на софтуер), който вече достига над 40% от общия износ на услуги от България за американския пазар, се казва в анализа. Икономистите правят извода, че евентуалното подписване на ТПТИ ще доведе до нарастване на инвестициите от САЩ в България, включително защото разходите за труд в у нас са по-ниски.

„Свободната търговия и премахването на тарифните и нетарифните бариери пред вноса и износа водят до значителни ползи както за икономиките като цяло, така и за потребителите. Планираното споразумение между ЕС и САЩ няма да бъде изключение. Преките положителни ефекти от ТПТИ специално за България ще дойдат по линия на прекия и непрекия износ на стоки и услуги за САЩ, който расте всяка година и превръща САЩ във все по-важен експортен пазар за България. Инвестициите от САЩ за България също ще получат тласък. Не на последно място, потребителите в България също ще спечелят от споразумението, тъй като около 40% от вноса от САЩ в момента се облага с мита“, твърдят икономистите.

Петър Ганев заяви, че в случая имаме дебат за свободната търговия, който още не е приключил. Що се отнася до шистовия газ, той коментира, че българският парламент решава дали да има или да няма мораториум. Според него споразумението ще даде възможност български стоки стигат по-лесно до чужди пазари.

По повод опасенията, че големите мултинационални компании „ще извиват ръцете“ на държавите от ЕС, той каза, че заложените търговски арбитражи не могат да променят политиката на една страна. Запитан дали частен инвеститор би могъл да съди държавата заради пропуснати ползи, икономистът отговори: „Ако не си стъпил на един пазар, не си правил разходи и проучвания, няма как да съдиш държавата. Но ако ти отнемат инвестицията с национализация, е нормално да си търсиш правата“. Според него няма да има голяма промяна на европейския хранителен пазар или риск да бъдем залети с ГМО продукти.

Според представителите на ИПИ повечето износители от Европа за САЩ са МСП, затова не е основателно и опасението, че мултинационалните компании ще сринат средния и малкия бизнес.

Представителите на ИПИ обаче бяха упрекнати от участници в дискуссията, че представиха споразумението изцяло в положителна светлина.

✓ Тръгват три програми за обучение и заетост на младежи с евросредства

Общият им бюджет е 181 млн. лева, каза заместник-министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова
Предстои стартирането на три програми за заетост и обучение на младежи по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР) 2014-2020. Общият им бюджет е 181 млн. лева. Това съобщи заместник-министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова, която участва днес в кръгла маса на тема „Интеграция на младите хора в европейска България. Проблеми на младежта: Митове и реалност“, съобщи от МТСП.

„По програма „Активни“ са осигурени 26 млн. лева за активиране и включване в заетост на младежи до 29 години“, каза Русинова. Тя поясни, че схемата ще бъде насочена към неактивните младежи. Целта е те да се регистрират в бюрата по труда и да бъдат включени в заетост, обучение или върнати в образователната система.

Бюджетът на програма „Обучения и заетост на младите хора“ е в размер на 115 млн. лева. Тя е насочена към вече регистрираните в бюрата по труда като безработни младежи до 29 г. „С осигурените средства те ще бъдат включени в обучения и субсидирана заетост“, посочи заместник-министър Русинова.

„Младежите са приоритетна група и в операция „Ново работно място 2015“, отбеляза заместник-министърът. Тя поясни, че схемата е насочена към най-уязвимите групи на пазара на труда. Бюджетът на програмата е 40 млн. лева, а бенефициенти са работодателите.

„Планът ни е да комбинираме мерки за осигуряване на подходящо обучение, включително и на работното място, с предоставянето на стимули за работодателите за разкриване на нови работни места“, отбеляза заместник-министърът.

Заместник-министър Русинова представи пред участниците във форума и вече стартиралата програма „Младежка заетост“. Средствата по нея са в размер на 35 млн. лева.

„Тук усилията ни са насочени към подобряването на конкурентоспособността на младите хора на пазара на труда. Ще се осигури възможност за стажуване или обучение по време на работа. По този начин ще улесним прехода от образование към заетост“, отбеляза заместник-министърът.

✓ Грудев: Проектите в биоземеделieto ще получат допълнително съфинансиране от 15%

До края на година ще има първи прием за инвестиции в маркетинг и преработка на земеделска продукция, съобщи заместник-министърът на земеделието и храните

Проектите в биоземеделieto по линия на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) ще получат допълнително съфинансиране от 15% и допълнителни точки при класирането им. Това заяви заместник-министърът на земеделието и храните Васил Грудев на семинар, организиран от Българска асоциация Биопродукти, цитиран от пресцентъра на ведомството.

До края на годината ще бъде отворен втори прием по мярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства“, както и първи прием по мярка 4.2. „Инвестиции в маркетинг/производство на земеделска продукция“ след официалното одобрение на ПРСР на Европейската комисия (ЕК), съобщи още Грудев.

Той припомни, че преди официалното одобрение, което се очаква през юли тази година, ще бъде отворена и мярка 6.1. „Млад фермер“.

„Биопроизводството е приоритет на министерството и това се доказва, както със схемите по директните плащания, така и чрез мерките по ПРСР 2014-2020 г. и предимствата, които получава секторът при кандидатстване“, увери заместник-министърът.

Той посочи, че проектите в биоземеделieto ще получат допълнително съфинансиране от 15%. Тези проекти ще имат и допълнителни точки при класирането им.

По време на срещата бяха обсъдени и възможностите за удължаване на срока за кампанията по директните плащания. Заместник-министър Грудев припомни, че се очаква официалното оповестяване на решението на ЕК относно възможността за удължаване на срока за подаване на заявления до 15 юни 2015 г.

Дали решението ще бъде приложено в България обаче ще зависи от становището на отделните браншови организации, като Министерството на земеделието и храните ще инициира допитване сред тях.

По-рано днес Васил Грудев участва и в церемонията по откриването на завод за преработка на зеленчуци в с. Долна Диканя. Обектът е изграден по мярка 123 от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Инвестицията е размер на 8 млн. лв., като 4 млн. лв. са осигурени по ПРСР.